

PROP DE VOSALTRES

Laudato si' (VI)

En els darrers tres capítols de l'encíclica *Laudato si'* trobem formulada la proposta que el Papa ofereix després d'haver descrit la situació del nostre món (cap. 1), d'haver recordat els elements fonamentals de la doctrina cristiana de la creació (cap. 2) i d'haver dialogat amb la cultura moderna, posant a la llum alguns dels principis que configuren la mentalitat de l'home d'avui (cap. 3). La proposta del Papa per afrontar aquesta problemàtica tan actual es pot resumir en tres afirmacions: a) la qüestió ecològica afecta a totes les dimensions de la vida humana i, per tant, és necessari formular els principis d'una ecologia integral; b) la qüestió ecològica tan sols es pot afrontar des del diàleg sincer entre totes les instàncies afectades; i c) per salvaguardar la nostra casa comuna són necessaris canvis en els hàbits de vida i arribar a tenir una mirada contemplativa de la realitat i del món. Avui ens centrem en la qüestió de l'ecologia integral.

La qüestió ecològica no és únicament una actitud romàntica de respecte als éssers que ens rodegen. Es tracta d'arribar a una relació equilibrada «entre la natura i la societat que l'habita» (núm. 139). En eixa relació intervenen factors socials, econòmics, culturals, polítics, etc. I hem de pensar que aquests factors estan relacionats entre ells: «les trajectòries per a la

solució requereixen una aproximació integral per a combatre la pobresa, per a retornar la dignitat als exclosos i simultàniament per a protegir la natura» (núm. 139). No es pot pretendre solucionar algun d'aquests problemes oblidant els altres.

Des d'aquest principi fonamental el Papa ens recorda els elements a tenir en compte per afrontar correctament la qüestió ecològica:

1. Una ecologia integral exigeix el respecte al patrimoni cultural de les distintes societats que habiten el nostre món. Una ecologia que no respecte aquestes riqueses culturals no és autènticament humana.

2. S'han d'afavorir aquells comportaments que disminueixen els efectes deshumanitzadors dels ambients socials, moral o ecològicament degradats, que són agressius per a la vida de les persones. És el que el Papa anomena «ecologia de la vida quotidiana».

3. No s'ha d'oblidar que els programes per cuidar la nostra casa comuna han d'inspirar-se en el principi del «bé comú» que «pressuposa el respecte a la persona humana com a tal», que «reclama el benestar social i el desenvolupament dels diversos grups intermedis» entre els quals «destaca especialment la família», i que «requereix la pau social» (núm. 157). Si s'oblida el principi del bé comú, la qüestió ecològica es conver-

teix en una excusa egoista dels països desenvolupats per mantindre la seua qualitat de vida, sense importar les injustícies generades per aquest comportament.

4. S'ha de tindre present que no hem de tenir cura del nostre món pen-

sant únicament en nosaltres. Hem de pensar en el món que deixarem a les generacions futures. Açò és un deure de justícia.

Amb la meua benedicció.

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

L'Església, comunitat de comunitats

El dia de la Immaculada del 1965, fa 50 anys, es va cloure el Vaticà II, i aquest dia del 2015 comença l'Any Jubilar de la Misericòrdia. Recordem un dels missatges més decisius del Concili sobre l'Església: és una comunitat de comunitats. Mirem ara el nostre món. Tots sabem què vol dir primer món i tercer món, països del nord i del sud, països emergents, comerç mundial, crisi eco-

nòmica, emigrants, refugiats... Tot això marca decisivament les comunitats cristianes. Hi ha comunitats asiàtiques, europees, africanes... La fraternitat espiritual de les nostres Esglésies locals està marcada i tancada per la relació real entre els països i les regions culturals, que és de fet molt injusta. Normalment parlem d'aquests temes quan es tracta de la justícia mundial o les relacions inter-

nacionals; cal que ho evoquem també quan parlem de la nostra Església catòlica, que viu en el seu si el sofriment de tantes injustes diferències.

Posem només un exemple; molts dels qui intenten arribar als nostres països desenvolupats, sovint de la manera més inhumana, són membres de comunitats eclesials catòliques que intenten entrar a una altra comunitat eclesial... Els 50 anys del

Concili i especialment l'Any Jubilar de la Misericòrdia ha d'arribar fins aquí, fins a la consciència i el sofriment per l'allunyament real i greu de les comunitats cristianes segons la situació social i cultural, unes comunitats que estem cridades a l'amor i la comunitat mutus en l'Esperit del Senyor Jesús.

Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

PALABRAS DE VIDA

Laudato si' (VI)

En los últimos tres capítulos de la encíclica *Laudato si'* encontramos formulada la propuesta que el Papa ofrece después de haber descrito la situación de nuestro mundo (cap. 1), de haber recordado los elementos fundamentales de la doctrina cristiana de la creación (cap. 2) y de haber dialogado con la cultura moderna, poniendo a la luz algunos de los principios que configuran la mentalidad del hombre de hoy (cap. 3). La propuesta del Papa para afrontar esta problemática tan actual se puede resumir en tres afirmaciones: a) la cuestión ecológica afecta a todas las dimensiones de la vida humana y, por tanto, es necesario formular los principios de una ecología integral; b) la cuestión ecológica sólo puede afrontarse desde el diálogo sincero entre todas las instancias afectadas; y c) para salvaguardar nuestra casa común son necesarios cambios en los hábitos de vida y llegar a tener una mirada contemplativa de la realidad y del mundo. Hoy nos centramos en la cuestión de la ecología integral.

La cuestión ecológica no es únicamente una actitud romántica de respeto a los seres que nos rodean. Se trata de llegar a una relación equilibrada «entre la naturaleza y la sociedad que la habita» (n.º 139). En esa relación intervienen factores sociales, económicos, culturales, políticos, etc. Y hemos de pensar que estos factores están relacionados entre ellos: «Las líneas para la solución requieren una aproximación integral para combatir la pobreza, para devolver la dignidad a los excluidos y simultáneamente para cuidar la naturaleza» (n.º 139). No se puede pretender solucionar alguno de estos problemas olvidando los otros.

Desde este principio fundamental el Papa nos recuerda los elementos a tener en cuenta para afrontar correctamente la cuestión ecológica:

1. Una ecología integral exige el respeto al patrimonio cultural de las distintas sociedades que habitan nuestro mundo. Una ecología que no respete estas riquezas no es auténticamente humana.

2. Han de favorecerse aquellos comportamientos que disminuyen los efectos deshumanizadores de los ambientes sociales, morales o ecológicamente degradados, que son agresivos para la vida de las personas. Es lo que el Papa llama «ecología de la vida cotidiana».

3. No se debe olvidar que los programas para cuidar nuestra casa común han de inspirarse en el principio del «bien común» que «presupone el respeto a la persona humana en cuanto tal», que «reclama el bienestar social y el desarrollo de los diversos grupos intermedios» entre los que «destaca especialmente la familia», y que «requiere la paz social» (n.º 157).

4. Hay que tener presente que no hemos de cuidar nuestro mundo pensando únicamente en nosotros. Debemos pensar en el mundo que dejaremos a las generaciones futuras. Esto es un deber de justicia.

Con mi bendición,

Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

HERMANAS DE NUESTRA SEÑORA DE LA CONSOLACIÓN

II Asamblea provincial extraordinaria de la provincia «España-Norte»

Los días 8 a 12 de octubre ha tenido lugar en la Casa madre de las Hermanas de la Consolación en Jesús-Tortosa, la II Asamblea provincial extraordinaria de la provincia «España-Norte».

Aránzazu Palau, superiora provincial, invitaba en la sesión de apertura, a vivir este paso de Dios por la vida de la provincia con un profundo espíritu de discernimiento y una disposición creyente, una actitud de fe para *evaluar, animar e impulsar la vida de la provincia de acuerdo con las directrices del Capítulo general y presentar propuestas para la planificación del trienio*.

Momentos de reflexión, de oración, de compartir visiones; espacios para la lectura creyente de la

realidad a la luz del Evangelio y de la *Evangelii Gaudium*; ambiente de fraternidad y de diálogo, de encuentro fraterno y de expansión en el Tosca, sobre todo, de compartir la vida que el Espíritu pone en las hermanas para seguir intuyendo cómo responder con más calidad evangélica y según nuestro carisma a los desafíos de nuestra historia para que sepamos anunciarles a Cristo Conso-

lador. Para ello, la escucha del testimonio de vida de Madre Julia, en el Hospital de Jesús, supuso un momento de agradecimiento por la santidad y la entrega generosa de tantas hermanas que nos animan a espabilar el oído para que la libertad y la alegría en nuestra entrega de cada día sea el tono de todo discernimiento en el espíritu.

Gna. Teresa M.ª Masdeu

Confirmacions a Bot

Dissabte dia 17 d'octubre, amb gran alegria, la comunitat parroquial de Sant Blai de Bot va rebre la visita del Sr. Bisbe amb motiu de les confirmacions d'uns joves de la parròquia. Va ser una tarda plena

d'emoció com ells em van transmetre. Durant tota la cerimònia es van viure moments intensos i després vam tenir un petit berenar amb totes les famílies i el Sr. Bisbe.

Mn. David Arasa

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESIS SOBRE LA FAMÍLIA

Home i dona (i II)

L'Esperit Sant, que ha inspirat tota la Bíblia, suggereix per un moment la imatge de l'home sol —li manca quelcom—, sense la dona. I suggereix, el pensament de Déu, gairebé el sentiment de Déu que el mira, que mira Adam sol en el jardí: és lliure, és senyor... però està sol. I Déu veu que això «no és bo»: és com una mancança de comunió, li manca una comunió, una mancança de plenitud. «No és bo» —diu Déu— i afegeix: «Li faré una ajuda que li faci costat» (2, 18). A l'home, li mancava alguna cosa per arribar a la seva ple-

nitut, li mancava la reciprocitat. La dona no és una «rèplica» de l'home; ve directament del gest creador de Déu. La imatge de la «costella» no expressa inferioritat o subordinació, ans al contrari: que home i dona són de la mateixa substància i són complementaris i que tenen també aquesta reciprocitat.

La confiança de Déu en l'home i en la dona, als quals confia la terra, és generosa, directa, i plena. Es refia d'ells. Però llavors el maligne introdueix en el seu pensament la sospita, la incredulitat, la desconfiança. I finalment

arriba la desobediència al manament que els protegia. La devaluació social de l'aliança estable i generativa de l'home i de la dona és certament una pèrdua per a tots.

La mateixa narració de la creació i del pecat al final ens presenta una imatge bellíssima: «Llavors el Senyor-Déu va fer túniques de pell i va vestir l'home i la dona» (Gn 3,21). És una imatge de tendresa envers aquella parella pecadora que ens deixa amb la boca oberta: la tendresa de Déu per l'home i per la dona!

(Dimecres, 22 d'abril de 2015.)

Clausura del V Centenario del nacimiento de santa Teresa de Jesús

El dia 15 de octubre, se celebró en el monasterio de las Carmelitas Descalzas del Sagrado Corazón de Jesús de Amposta, la clausura diocesana del V Centenario del nacimiento de santa Teresa de Jesús.

El papa Francisco concedió a todas las diócesis de España el Año Jubilar Teresiano, entre octubre de 2014 y octubre de 2015. El inicio y el final del Año Jubilar quedó marcado por el día de la fiesta de la santa.

Se celebró una solemne eucaristía concelebrada por seis sacerdotes y presidida por nuestro obispo, D. Enrique. Participaron

en la celebración la comunidad de Carmelitas Descalzas, algunas religiosas y fieles que llenaban la capilla del monasterio.

El Sr. Obispo en la homilía dijo que era un momento de acción de gracias a Dios por el regalo que santa Teresa hizo a su Iglesia; también por ha-

ber celebrado el V Centenario de su nacimiento y por el Año Jubilar. Cada vez que la Iglesia acoge y reconoce un regalo de santidad, lo ve como regalo de Dios y da gracias por este don.

En el ofertorio las hermanas cantaron: «Veante mis ojos, dulce Jesús bueno, veante mis ojos, muérame yo luego.»

Con el canto del «Salve Regina» finalizó la celebración de clausura del V Centenario del nacimiento de santa Teresa de Jesús.

Antes de despedirnos, fuimos obsequiados todos los asistentes con un refrigerio.

Maria Joana Querol

La Residència Diocesana d'Ancians «Sant Miquel Arcàngel» amplia, un any més, el conveni amb l'Ajuntament de Tortosa pel programa «Compartint taula»

La Residència Diocesana d'Ancians i Centre de Dia «Sant Miquel Arcàngel» ha signat amb l'Ajuntament de Tortosa la renovació per un any més del programa «Compartint taula». Aquest projecte solidari està dirigit a la gent gran amb dificultats econòmiques i/o socials. Es tracta d'oferir àpats gratuïts a persones grans, derivades des dels serveis socials bàsics.

L'Ajuntament de Tortosa és qui té cura de que les persones derivades compleixin els requisits establerts al programa, i la Residència Diocesana d'Ancians i Centre de Dia «Sant Miquel Arcàngel» és qui ofereix de manera gratuïta aquests àpats a persones de més de 60 anys.

Aquesta tasca de solidaritat cap a les persones amb risc d'exclusió social, és un dels valors corporatius de la residència i, en aquest cas concret del programa «Compartint taula», s'hi va afegir des dels seus inicis l'any 2013. En aquests darrers tres anys, la Residència Diocesana d'Ancians i Centre de Dia «Sant Miquel Arcàngel», ha posat a disposició de les persones grans usuàries del programa un total de 10.950 menús gratuïts.

Dintre d'aquesta línia d'acció social cap a les persones més dèbils de la nostra societat, la Residència «Sant Miquel Arcàngel» fou també un dels primers centres de Catalunya en posar les seves instal·lacions a dispo-

sició de Càritas Diocesana per tal de poder acollir refugiats sirians, atenent

les instruccions traslladades pel Bisbe de Tortosa en aquest sentit.

AGENDA

Del 23 al 27, Benicarló, Visita Pastoral.

Dissabte 28, Tortosa, 11 h, celebració del 25è aniversari de la Casa d'Accollida. / Deltebre, Parròquia l'Assumpció de Maria, 18 h, Confirmacions. / Camarles, 20 h, Confirmacions.

Diumenge 29, Alcalà de Xivert, 11.30 h, Confirmacions.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

23. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Dn 1,1-6.8-20 / Sl Dn 3,52a.52b.53-56 / Lc 21,1-4]. Sant Climent I, papa (romà, 88-97) i mr.; sant Columbà († 615), abat a França i Itàlia, d'origen irlandès; santa Lucrècia, vg. i mr.; beat Miquel-Agustí Pro, prev. jesuïta i mr.

24. ■ Dimarts [Dn 2,31-45 / Sl Dn 3,57-61 / Lc 21,5-11]. Sant Andreu Dung-Lac, prev. i companys mrs. a Tonquín (Vietnam, s. XVIII-XIX); sant Crisògon, mr. (s. III); santa Fermina, vg. i mr.

25. ■ Dimecres [Dn 5,1-6.13-14.16-17.23-28 / Sl Dn 3,62-67 / Lc 21,12-19]. Santa Caterina, vg. i mr. d'Alexandria, titular del monestir del Sinaí (s. IX), patrona dels filòsofs.

26. ■ Dijous [Dn 6,11-27 / Sl Dn 3,68-74 / Lc 21,20-28] Sant Silvestre (†1267), abat, fund. branca benedictina; sant Lleonard de Porto Maurizio, prev. franciscà.

27. ■ Divendres [Dn 7,2-14 / Sl Dn 3,75-81 / Lc 21,29-33]. Mare de Déu de la Medalla Miraculosa (1830); beat Ramon Llull, mr., ter-

ciari franciscà, de Mallorca (1232-1316).

28. ■ Dissabte [Dn 7,15-27 / Sl Dn 3,82-87 / Lc 21,34-36]. Sant Ruf, mr.; sant Mansuet, bisbe i mr.; sant Jaume de Marchia, prev. franciscà.

29. ■ † Diumenge vinent, I d'Advent. (lit. hores: 1a setm.) [Jr 33,14-16 / Sl 24 / 1Ts 3,12-4,2 / Lc 21,25-28.34-36]. Sant Sadurní, Serni o Cerní, bisbe de Tolosa de Llenguadoc i mr.; sant Demetri, mr.; santa Il·luminada, vg.

Jesucrist, rei de tot el món

COMENTARI

«Jo sóc rei.
He vingut a servir
fins a donar la vida»

El darrer diumenge del cicle litúrgic resumeix tot el que hem celebrat al llarg de l'any. El prefaci d'avui en dóna la síntesi perfecta: Jesucrist, Fill Unigènit de Déu i Senyor nostre, és —per designi de Déu i aclamació dels creients— Rei d'un Regne universal i etern; de veritat i de vida; de santedat i de gràcia; de justícia, d'amor i de pau.

La meua reialesa no és cosa d'aquest món. Jesús ho havia amagat per evitar interpretacions errònies; però ara, davant Pilat que el condemna, ho confessa: *Jo sóc rei. La meua missió és donar testimoni de la veritat.* La seva és una reialesa de testimoniatge portat a terme fidelment: és el testimoni fidel del Déu que és amor (1Jn 4,8). *Jesucrist ens estima i ens ha alliberat dels nostres pecats amb la seva sang.*

La pregunta («Tu ets rei?») introdueix una veritat no teòrica sinó vital que Pilat no pot confessar perquè *només els qui són de la veritat escolten la veu de Jesús.*

L'altra pregunta de Pilat («Què és la veritat?»), més enllà del sentit d'excusa per no comprometre's, orienta cap al mestratge de Jesús que sempre *dóna testimoni de la veritat* fins a poder dir amb raó: «*Jo sóc el camí, la veritat i la vida*» (Jn 14,6). Veritat que *els jueus* rebutgen i que els deixebles —*consagrats pel Pare en la veritat* (Jn 17,19)— reben de Jesús.

La profecia apocalíptica de Daniel (s. II aC) anunciava *venir enmig dels núvols del cel* —és a dir, d'on només hi viu Déu— algú *com un Fill d'home*. Ja l'Església dels primers temps reconegué en el personatge de Dn 7 la figura del Messies amb la seva doble condició divina (*ve enmig dels núvols del cel*) i també humana (és com un *Fill d'home*). Avui celebrem joiosos que *la seva sobirania és eterna: no passarà mai; la seva reialesa no decaurà.* Una sobirania que busca deixebles, testimonis engrescadors del seu Programa: perquè Jesucrist renuncia a la seva omnipotència aïllada per compartir amb els seus germans d'adopció la victòria del bé sobre el mal.

▶ Lectura de la profecia de Daniel

(Dn 7,13-14)

Tot mirant aquella visió de nit, vaig veure venir enmig dels núvols del cel com un Fill d'home, s'acostà al vell venerable, el presentaren davant d'ell i li fou donada la sobirania, la glòria i la reialesa, i tots els pobles, tribus i llengües li faran homenatge. La seva sobirania és eterna, no passarà mai, la seva reialesa no decaurà.

▶ Salm responsorial (92)

R. *El Senyor és rei, va vestit de majestat.*

El Senyor és rei, va vestit de majestat. / El Senyor va vestit i cenyit de poder. R.

Manté ferm tot el món, incommovible. / El vostre soli es manté des del principi, / vos sou des de sempre. R.

El vostre pacte és irrevocable; / la santedat, Senyor, escau a casa vostra / al llarg de tots els temps. R.

▶ Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan

(Ap 1,5-8)

Jesucrist és el testimoni fidel, el primer ressuscitat d'entre els morts, el sobirà dels reis de la terra.

Ell ens estima i ens ha alliberat dels nostres pecats amb la seva sang per fer de nosaltres una casa reial, uns sacerdots dedicats a Déu, el seu Pare; que li sigui donada la glòria i el poder pels segles dels segles. Amén. Mireu, ve sobre els núvols, i tothom el veurà amb els propis ulls, fins aquells que el van traspasar, i totes les famílies de la terra es lamentaran per ell. Sí, amén.

Jo sóc l'Alfa, la primera lletra de l'alfabet, i l'Omega, que és la darrera, diu el Senyor Déu, el qui és, el qui era i el qui ha de venir, el Déu de l'univers.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan

(Jn 18,33b-37)

En aquell temps, Pilat digué a Jesús: «Ets tu el rei dels jueus?» Jesús contestà: «Surt de vos això que em pregunteu, o són d'altres els qui us ho han dit de mí?» Respongué Pilat: «Jo, no sóc pas jueu. És el teu poble i els mateixos grans sacerdots els qui t'han entregat a les meves mans. He de saber què has fet.» Jesús respongué: «La meua reialesa no és cosa d'aquest món. Si fos d'aquest món, els meus homes haurien lluitat perquè jo no fos entregat als jueus. I és que la meua reialesa no és d'aquí.» Pilat digué: «Per tant, vols dir que ets rei.» Jesús contestà: «Teniu raó: jo sóc rei. La meua missió és la de ser un testimoni de la veritat; per això he nascut i per això he vingut al món: tots els qui són de la veritat escolten la meua veu.»

▶ Lectura del libro del profeta Daniel

(Dan 7,13-14)

Mientras miraba, en la visión nocturna vi venir en las nubes del cielo como un hijo de hombre, que se acercó al anciano y se presentó ante él.

Le dieron poder real y dominio; todos los pueblos, naciones y lenguas lo respetarán. Su dominio es eterno y no pasa, su reino no tendrá fin.

▶ Salmo responsorial (92)

R. *El Señor reina, vestido de majestad.*

El Señor reina vestido de majestad; / el Señor vestido y ceñido de poder. R.

Así está firme el orbe y no vacila. / Tu trono está firme desde siempre, / y tú eres eterno. R.

Tus mandatos son fieles y seguros, / la santidad es el adorno de tu casa, / Señor, por días sin término. R.

▶ Lectura del libro del Apocalipsis

(Ap 1,5-8)

Jesucristo es el testigo fiel, el primogénito de entre los muertos, el príncipe de los reyes de la tierra.

Aquel que nos ama, nos ha librado de nuestros pecados por su sangre, nos ha convertido en un reino y hecho sacerdots de Dios, su Padre.

A él la gloria y el poder por los siglos de los siglos. Amén.

Mirad: Él viene en las nubes. Todo ojo lo verá; también los que lo atravesaron. Todos los pueblos de la tierra se lamentarán por su causa. Sí. Amén.

Dice el Señor Dios: «Yo soy el Alfa y la Omega, el que es, el que era y el que viene, el Todopoderoso.»

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan

(Jn 18,33b-37)

En aquel tiempo, dijo Pilato a Jesús: «¿Eres tú el rey de los judíos?»

Jesús le contestó: «¿Dices eso por tu cuenta o te lo han dicho otros de mí?» Pilato replicó: «¿Acaso soy yo judío? Tu gente y los sumos sacerdots te han entregado a mí; ¿Qué has hecho?»

Jesús le contestó: «Mi reino no es de este mundo. Si mi reino fuera de este mundo, mi guardia habría luchado para que no cayera en manos de los judíos. Pero mi reino no es de aquí.» Pilato le dijo: «Con que, ¿tú eres rey?»

Jesús le contestó: «Tú lo dices: soy rey. Yo para esto he nacido y para esto he venido al mundo; para ser testigo de la verdad. Todo el que es de la verdad escucha mi voz.»